

Krzysztof Hejduk

Po co standardy e-learningu?

Wokół technicznych standardów e-learningu jest mnóstwo nieporozumień. Który lepszy? A może im więcej tym lepiej? Pewien klient zadał mi ostatnio pytanie: po co? Rozmowa okazała się na tyle ciekawa, że chciałbym ją krótko przytoczyć.

Wyjaśnienie jest w sumie proste, ale dla niewtajemniczonych rodzi kolejne pytania. Po pierwsze: potrzebujemy standardów e-learningowych aby kursy od różnych dostawców mogły się skomunikować z platformą e-learningową (Learning Management System LMS). Przecież nie po to płaci się od kilkudziesięciu do kilkuset tysięcy złotych za LMS, aby się uzależnić od jednego dostawcy kursów.

I zaraz pojawia się pytanie: po co kurs komunikuje się z platformą? Aby przesłać punkty, jakie użytkownik zdobywa w kursie, do platformy. Aby przesłać czas, jaki użytkownik spędza w kursie. Aby stwierdzić, czy w ogóle kurs, lub fragment kursu został uruchomiony/ukończony/zaliczony. Aby uzyskać jakiegokolwiek sprzężenie zwrotne od użytkownika kursu. Tracking, czyli śledzenie postępów użytkownika jest jedną z ważniejszych możliwości jakie daje system zarządzania szkoleniami.

Tu pada kolejne pytanie: o co w ogóle chodzi z tą komunikacją? Przecież i kurs i platformę uruchamiamy przez przeglądarkę internetową. W czym problem? To jest pytanie związane mniej z samym e-learningiem, bardziej z ideą architektury aplikacji klient-serwer. Platforma jest aplikacją po stronie serwera - usługodawcą w sieci komputerowej. Kurs jest aplikacją po stronie klienta - usługobiorcą. Skomunikowanie kursu znajdującego się nawet na tym samym serwerze, co platforma, nie jest sprawą oczywistą. Do obszaru roboczego przeglądarki (tzw. cache) na dysku lokalnym użytkownika trafiają tylko interfejsy wyświetlane przez przeglądarkę (strony html wraz z towarzyszącymi im skryptami, arkuszami stylów, grafikami, animacjami itd). Na pewno nie trafi tam centralna baza danych, z którą współpracuje platforma. A właśnie przeniesienie informacji z kursu do bazy danych jest celem komunikowania się kursu z platformą. Dlatego potrzebujemy ustalonego sposobu komunikacji (protokołu) pomiędzy tymi dwoma aplikacjami. Głównymi standardami e-learningu opisującymi komunikację platforma-kurs są SCORM i AICC.

Po drugie, standardy e-learningu oszczędzają czas administratora kursów, a nawet dają możliwość uzyskania pewnych funkcjonalności w platformie, np. wyszukiwanie fragmentów kursów spełniających zadane kryteria. Chodzi oczywiście o opisy kursy w formie tzw. metadanych. Metadane powinny powstawać na etapie authoringu kursu i zawierać różne informacje „administracyjne” np. cele dydaktyczne, adresatów, poziom trudności itd. Jeśli nie ma opisów, administrator próbuje wpisać co się da „na piechotę” w platformie, co niekiedy wygląda zabawnie, np. wtedy kiedy informatyk napisze cele dydaktyczne szkolenia z technik sprzedaży. Głównym standardem specyfikującym metadane jest IMS. Najważniejsze specyfikacje IMS zostały zawarte w standardzie SCORM wersja 1.2.